

Vážený pane řediteli,

Česká lékárnická komora, podobně jako velká část veřejnosti, sleduje naplňování záměru nevybírat regulační poplatky ve zdravotnických zařízeních zřizovaných krajskými úřady. Některé krajské reprezentace od tohoto záměru ustoupily a jiné jej připravují. Ve Středočeském kraji přestaly být poplatky vybírány již od 1. 1. 2009.

Česká lékárnická komora po vyhodnocení způsobu nevybírání poplatků v lékárnách středočeských zdravotnických zařízení dospěla k závěru, že dochází k přímému porušování zákona. Protože orgánem pro kontrolu výběru regulačních poplatků jsou zdravotní pojišťovny, podávám jménem České lékárnické komory Vaší pojišťovně podnět k prošetření plnění povinnosti vybírat v lékárnách nemocnic v Benešově, Kladně, Kolíně, Mladé Boleslavi a Příbrami regulační poplatek za položku na receptu a v případě zjištění porušení povinnosti též k uložení pokuty.

Své tvrzení o rozporu nevybírání regulačních poplatků se zákonem odůvodňuje Česká lékárnická komora takto:

Povinnost zdravotnického zařízení vybrat regulační poplatek od pojištěnce nebo jeho zákonného zástupce vyplývá z ustanovení § 16a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Poplatek je přitom splatný při poskytnutí zdravotní péče, tedy při výdeji léčivého přípravku v lékárně. Podle téhož ustanovení je při opakovaném a soustavném porušování této povinnosti zdravotní pojišťovna oprávněna uložit zdravotnickému zařízení pokutu až do výše 50.000 Kč.

Ředitelé zmíněných nemocnic přikročili k nevybírání regulačních poplatků na základě pokynu hejtmana Středočeského kraje, který byl dále upřesněn dopisem z 5. 1. 2009. Pokyn neobsahuje přímý příkaz nevybírat regulačních poplatků. Je z něj patrný záměr obejít povinnost stanovenou zákonem. Pacient je informován o tom, že v lékárně nemusí platit regulační poplatek, protože jej za něj uhradí Středočeský kraj. Úhrada kraje za pacienta je řešena formou daru, přičemž uzavření darovací smlouvy s pacientem sjednává pracovník lékárny. Forma darovací smlouvy může být, a v praxi je, z důvodu snížení administrativní zátěže ústní.

Fakticky tak pacient přichází do lékárny, předkládá recept, dostává léčivý přípravek a bez zaplacení regulačního poplatku odchází. Porušení povinnosti vybrat poplatek je zřejmé na první pohled. Je samozřejmě nutné se zabývat tím,

zda ke splnění povinnosti platby poplatku nedochází způsobem uvedeným v pokynu hejtmana.

Při uzavření písemné darovací smlouvy, k němuž nedochází, nebo jen ve výjimečných případech, by bylo možné obdarovanému pacientovi předat dar i v jiném okamžiku než při uzavření smlouvy. Pomineme-li skutečnost, že zvolený postup nepředpokládá, že by pacient dar osobně obdržel, nemůže takto být splněna povinnost vybrat poplatek v okamžiku jeho splatnosti, tedy při výdeji léčivého přípravku. Podotýkám, že uzavření písemné smlouvy vyžaduje též písemnou plnou moc účastníka smlouvy. To platí jak pro pracovníka nemocnice, který uzavírá smlouvu za kraj, tak pro osoby, které vyzvedávají léky pro jiné pacienty. Bez písemné plné moci je smlouva neplatná.

Podmínkou platnosti ústní darovací smlouvy je však podle § 628 odst. 2 občanského zákoníku odevzdání a převzetí věci při darování. Pacient ale v lékárně nedostává žádnou částku, která má být předmětem darování. Ani ji od nemocnice obdržet nemůže, neboť dar nepochází od ní, ale od kraje. Darovací smlouva je tedy neplatná, respektive k jejímu uzavření vůbec nedochází. I v tomto případě lze konstatovat, že lékárna od pacienta poplatek nevybere. Případná dodatečná platba od krajského úřadu nemocnici pak nemá žádnou souvislost s pacientem a nemůže být považována za platbu regulačního poplatku třetí osobou. Celý navržený postup není ničím jiným, než snahou zastít přímé nedodržování povinnosti vybírat regulační poplatky.

Vzhledem k tomu, že je nevybírání regulačních poplatků výše uvedeným způsobem prosazováno s obecnou platností pro všechna zdravotnická zařízení zřizovaná krajem a prezentováno jako nevybírání poplatků, není pochyb o tom, že jde opakované, soustavné, úmyslné a závažné porušování povinnosti výběru poplatků. Domnívám se, že tato povinnost je v zákoně stanovena jednoznačně a srozumitelně a snaha ji obcházet je zcela zjevná. Věřím, že se k tomuto názoru přikloní i Vaše pojišťovna.

Děkuji za zprávu o výsledcích Vašeho šetření a jsem s pozdravem

Praha 14.1.2009

Mgr. Stanislav Havlíček
prezident České lékárnické komory